

## Abstrakt

Adenohypofýza je důležitá žláza v hlavě obratlovců. Obecně je její vývoj popisován spolu s migrací a prolamováním primárních úst. Adenohypofyzární plakoda putuje spolu se stomodeální plakodou ventrálním směrem. Stomodeální plakoda poté začíná invaginovat a z orálního ektodermu v tomto místě začíná invaginovat i adenohypofyzární plakoda, vytvářející Rathkeho výchlípku. Výchlípka se odděluje od úst a migruje směrem k mozku, kde vytváří dospělou žlázu. Má tedy původ v orálním ektodermu, i když u některých druhů obratlovců se vývoj liší a může zde být i endodermálního původu. U některých skupin, jako jsou ryby a obojživelníci, se například vůbec nevytváří Rathkeho výchlípka a tím pádem raná migrace adenohypofyzární plakody probíhá trochu jinak. Tyto odlišnosti se u nich vyskytují možná proto, že zde nedochází k hluboké invaginaci primárních úst jako u ostatních obratlovců. Vyskytují se i homologické struktury hypofýzy v rámci strunatců, jako je Hatshekova jamka u kopinatce nebo neurální žláza u pláštěnců, které mají, na rozdíl od obratlovců, endodermální původ.

**Klíčová slova:** adenohypofýza, plakody, primární ústa, kraniofaciální vývoj, Rathkeho výchlípka, obratlovci